

Smaaakaarsfolk, Arbejderne, som skulle boede smaa Lejligheder. For de store Lejligheders Vedkommende er der nemlig en Konkurrence til Stede, idet mangfoldige Mennesker, som have Raad til at skaffe sig en god Lejlighed, meget ofte flytte ud i en Nabokommune, hvor de kunne bo behageligere og billigere, og ved Hjælp af Jærnbanelforbindelser ere de i Stand til at komme lige saa let til Kjøbenhavn, som om de boede derinde. Altsaa det lægger en Hemsko paa Stigningen i Lejen for de store Lejligheders Vedkommende. Men denne Hemsko er ikke til Stede for Arbejdernes Vedkommende; thi de ere tvungne til at blive boende her i Byen, og som Følge deraf er Stigningen i Lejen for Arbejdernes Lejligheders Vedkommende ganske anderledes betydelig end for de store Lejligheder, for saa vidt der overhovedet der kan paavises nogen Stigning, hvad jeg ikke er i Stand til at paavise lige for Øjeblikket. Det vil altsaa sige, at der her paalægges Kjøbenhavns Arbejdere en Skat, en ganske kolossal Skat, som vistnok løber op til flere Millioner Kr. Vi diskutere ofte Skattespørgsmaal heroppe og søge at bringe Skatterne ned i saa høj Grad som muligt, søge at udjævne dem, saa de falde paa den retfærdigste Maade, men her foregaar en privat Beskatning, som specielt hovedsagelig rammer Arbejderne i Kjøbenhavn, en Skat, som aldrig kan have noget med Retfærdighedsprincippet at gøre, og naar man saa ser hen til, at der ofte heroppe har været Tale om og ofte er blevet drøftet Forslag, som gaa ud paa at faa Rente-foden nedsat, at faa Renterne gjort lavere, en Bestræbelse, som jeg for mit Vedkommende fuldt ud sympatiserer med, saa har man her en Bevægelse i Kjøbenhavn, som gaar i stik modsat Retning, en Bevægelse mod at højne Renterne af de Kapitaler, der ere anbragte i faste Ejendomme, paa en efter min Formening ganske ublu Maade. Jeg ser deri ogsaa en Opfordring til det høje Ting om at vedtage det Forslag, her foreliggende, der er virkelig i overordentlig høj Grad Trang dertil.

Jeg skal endnu nævne et Forhold, som er af meget væsentlig Betydning, og det er den Børnefølgelse, som finder Sted her i Kjøbenhavn. Det har allerede i længere Tid været vanskeligt for Familier med Børn at faa Lejligheder, det vil sige i de Ejendomme, hvor de helst ønskede at bo, de bedst indrettede Ejendomme, men Vanskeligheden er stegen i den senere Tid, og der synes nu næsten at være

iværksat en systematisk Forfølgelse mod Arbejderfamilier, som have flere Børn. Jeg skal saaledes nævne et stort Bygningskompleks ude paa Vesterbro. Der ere alle Familier, uanset, at de have betalt deres Husleje fuldt ud, uanset, at det var ganske upaaklagelige Folk, som passede sig selv og ikke gjorde nogen som helst Fortræd i Ejendommen, blevne sagte op, naar de havde over tre Børn, og have maattet søge andre Steder hen. Naar den Tone kommer ind blandt Husværterne, kan en saadan Familie gaa fra den ene Gade til den anden og søge Lejlighed, saa snart der bliver spurgt, hvor mange Børn de have, og de svare, at de have fire eller fem, kunne de ingen Lejlighed faa. Hvor skulle disse Folk saa gaa hen? Ja, de kunne ikke komme andre Steder end i de allerusleste og elendigste Lejligheder, som det kniber for Husværterne at faa lejet ud; der kunne de faa Lov til at pakke deres Børn sammen, og hvad det vil sige at pakke Børn sammen, det behøver jeg ikke at udvikle nærmere, enhver vil kunne indse, hvor samfundsskadeligt det er, at noget saadant kan ske. Kjøbenhavn er bekendt for sin store Børnedødelighed, og jeg tror at kunne sige, at den store Børnedødelighed i Kjøbenhavn for en meget stor Del ligger i de daarlige Beboelsesforhold, man har. Men naar man saaledes systematisk forfølger Familier med Børn og tvinger dem til at tage de elendigste Lejligheder, der overhovedet findes her i Kjøbenhavn, begunstiger man Børnedødeligheden, man dræber formelig Børnene i en Kommune som Kjøbenhavn for at blive af med dem, fordi de genere Husværterne.

Jeg tror, at disse Oplysninger ere af en saadan Beskaffenhed, at de vise, hvor nødvendigt det er, at der fra det offentliges Side trædes til for at søge disse Forhold afhjulpne, og derfor vil jeg tillade mig at anbefale, at dette Lovforslag føres igennem saa snart som muligt, saaledes at det hurtigst mulig kan komme til at virke saaledes, at vi kunne faa noget bedre Forhold end de nuværende her i Kjøbenhavn og sikkert ogsaa i andre Kommuner.

H. N. Hansen: Det Formaal, som dette Lovforslag tilsigter, er jeg vis paa vil finde dette høje Tings Tilslutning. Thi der kan ikke være Tvivl om, at ethvert Arbejde til at fremme Bortskaffelsen af usunde og overbefolkede Bydele og ethvert Arbejde til at hjælpe til, at der kommer gode og fornuftige Boliger til Veje for den